

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10Co/126/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5311207876
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 07. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Amália Paulerová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2014:5311207876.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Amálie Paulerovej a členov senátu JUDr. Róberta Urbana a JUDr. Erika Vargu, v právnej veci navrhovateľa: GOLDKREDIT a.s., so sídlom Pařížska 1067/8, 110 00 Praha 1 - Staré Město, Česká republika, IČO: 288 70 191, zastúpeného právnym zástupcom JUDr. Pavlom Čičmancom, advokátom, so sídlom H. XXX/XX, XXX XX U., proti odporkyni: F. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. Y. XXXX/XX, XXX XX Q., zastúpenej právnym zástupcom JUDr. Petrom Pohančeničkom, advokátom, so sídlom C. XX, XX.X XX Q., v konaní o zaplatenie 874,33 eur s príslušenstvom, na základe odvolania odporkyne proti rozsudku Okresného súdu Čadca č.k. 10C/153/2011-75 zo dňa 09. augusta 2013, takto

rozhodol:

N e d o t ý k a s a rozsudku vo výroku, v ktorom okresný súd v zostávajúcej časti návrh navrhovateľa zamietol.

V ostatných výrokoch p o t v r d z u j e rozsudok okresného súdu.

Účastníkom n e p r i z n á v a náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný uložil odporkyni povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 527,78 eur, spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,5 % ročne z tejto dlžnej sumy za čas od 15.08.2008 až do zaplatenia, všetko v lehote do troch dní odo dňa právoplatnosti (výrok I.). V zostávajúcej časti návrh navrhovateľa zamietol (výrok II.) a žiadnemu z účastníkov právo na náhradu trov konania nepriznal (výrok III.).

Navrhovateľ podaným návrhom zo dňa 09.8.2011 sa domáhal od odporkyne zaplatenia sumy 874,33 eur, spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,5 % ročne z dlžnej sumy za čas od 15.8.2008 až do zaplatenia titulom pohľadávky zo zmluvy o úvere č. 10000570 uzavretej medzi predchodcom navrhovateľa BENEFIT INVEST, s.r.o. ako veriteľom a odporkyňou ako dlžníčkou dňa 22.4.2008, s predmetom poskytnutia bezúčelového spotrebného úveru vo výške 497,91 eur (15.000,- Sk), s ročnou percentuálnou mierou nákladov 211,80 %, s celkovými nákladmi dlžníka spojenými s úverom vo výške 376,42 eur (11.340,- Sk), pozostávajúcimi z poplatku za poskytnutie a spracovanie úveru 19,92 eur (600,- Sk), úroku z úveru vo výške 40 % ročne a z administratívneho poplatku vo výške 147,38 eur (4.440,- Sk), ktorý úver sa odporkyňa spolu s príslušenstvom v celkovej výške 874,33 eur (26.340,- Sk) zaviazala vrátiť v 12 mesačných splátkach po 72,86 eur (2.195,- Sk). Z dôvodu porušenia dojednaných zmluvných podmienok odporkyňou splácať úver riadne a včas, vyhlásil veriteľ úver za predčasne splatný dňa 14.8.2008. Navrhovateľ nadobudol pohľadávku od pôvodného veriteľa proti odporkyni

zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 10.9.2009, považujúc zmluvné sankcie dojednané pre prípad omeškania dlžníka so splácaním spotrebiteľského úveru za neprimerane vysoké, sa od odporkyne domáha zaplataenia celkovej dlžnej sumy úveru s príslušenstvom vo výške 874,33 eur a úroku z omeškania z tejto dlžnej sumy v zákonom ustanovenej výške, za čas začínajúci nasledujúcim dňom po dni vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru až do zaplataenia. Krajský súd Žiliny, ako súd odvolací uznesením č.k. 10Co/76/2012 zo dňa 28.2.2013 zrušil rozsudok okresného súdu zo dňa 23.3.2012 a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Odvolací súd konštatoval, že odporkyňa potvrdila prevzatie úveru od predchodcu navrhovateľa vo výške 15.000,- Sk, vzhľadom však na uplatnenú námietku premlčania odporkyňou v odvolacom konaní a na ustálenie opodstatnenosti/ neopodstatnenosti tejto námietky, uložil okresnému súdu doplniť dokazovanie oboznámením sa s obsahom navrhovateľom označeného policajného spisu.

V ďalšom priebehu konania okresný súd nadviazal na výsledky už dovtedy vykonaného dokazovania, oboznámil sa aj s obsahom vyšetrovacieho spisu ČVS: ORP-1050/OEK-ZA-2008. Výsledkom dokazovania mal preukázané právne nástupníctvo navrhovateľa vo vzťahu k vymáhanej pohľadávke po pôvodnom veriteľovi podľa § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka. Právny vzťah medzi pôvodným veriteľom a odporkyňou bol založený zmluvou o spotrebiteľskom úvere, navrhovateľ peňažný nárok uplatňuje titulom plnenia zo zmluvy a nie z titulu bezdôvodného obohatenia podľa § 451 a nasl. Občianskeho zákonníka. Súd zvýraznil aj výsledok trestného konania iniciovaného predchodcom navrhovateľa proti odporkyni v súvislosti s uzavretím dotknutej úverovej zmluvy, následne v aktuálnom občiansko-právne spore sa nejednalo o nárok na náhradu škody v zmysle § 420 a nasl. Občianskeho zákonníka. Pojem škoda pre potreby tzv. adhézneho konania v trestnom konaní, tzn. konania o uplatnenom nároku poškodeného na náhradu škody je širší a zahŕňa peňažné nároky na náhradu majetkovej ujmy i také, ktoré v ponímaní občianskeho či obchodného práva, pre prípad, že trestné konanie sa neskončí uznaním viny a odsudzujúcim rozsudkom, môžu byť následne posudzované i inak ako škoda (tzn. konkrétne v prejednávanej veci ak sa v trestnom konaní nepreukázalo protiprávne, podvodné, správanie odporkyne pri uzatváraní zmluvy, tým nie sú dotknuté nároky veriteľa voči dlžníkovi z titulu plnenia zmluvných záväzkov). Adhézne konanie (konanie o uplatnenom nároku poškodeného na náhradu škody v trestnom konaní), sa s výnimkou procesného postupu, upraveného v rámci trestného konania Trestným poriadkom, inak svojím účelom, obsahom a aplikáciou hmotnoprávnych noriem (občianskeho práva) nijako neodlišuje od občianskoprávneho sporového konania podľa tretej časti O.s.p., s predmetom náhrady škody resp. ako je skôr uvedené s predmetom iných peňažných nárokov, posudzovaných ako majetková ujma poškodeného v prípade preukázania súvislosti so spáchaním trestného činu a právoplatné rozhodnutie súdu o náhrade škody v občianskom súdnom konaní tvorí prekážku právoplatne rozhodnutej veci pre prejednanie toho istého nároku v trestnom - adhéznom konaní a naopak (§ 46 ods.4 Tr. por., § 159 ods.3 O.s.p.). Uvedené závery súdu boli podstatné pre voľbu rozhodnej právnej úpravy na posúdenie námietky premlčania uplatneného nároku podľa jednotlivých ustanovení v §§ 100 - 114 Občianskeho zákonníka - na základe ktorých súd (zhodne s navrhovateľom) konštatuje, že na premlčanie uplatnenia jeho práva z posudzovaného právneho vzťahu účastníkov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere sa preto vzťahuje všeobecná trojročná premlčacia doba podľa § 101 Občianskeho zákonníka. Táto premlčacia doba by pritom neplynula v prípade súčasného splnenia podmienok jej tzv. spočívania po dobu trvania trestného konania a v jeho rámci adhézneho konania v zmysle ust. § 112 Obč. zák., ktorými sú: 1/ veriteľ (v trestnom konaní ako poškodený) v premlčacej dobe uplatnil právo na súde alebo u iného príslušného orgánu a 2/ v začatí konaní riadne pokračuje. Súdna prax sa zjednotila v rozhodovacej činnosti pri výklade, čo sa rozumie riadnym pokračovaním v konaní a to tak, že veriteľ (poškodený v adhéznom konaní) riadne uplatnil právo a vykonal v príslušnom konaní všetky potrebné procesné úkony, smerujúce k dosiahnutiu meritórneho rozhodnutia vo veci uplatneného práva. Okresný súd z pripojeného vyšetrovacieho spisu zistil, že predchodca navrhovateľa ako poškodený v trestnom konaní do zápisnice dňa 05.11.2008 výslovne a riadne uplatnil právo na náhradu škody v celkovej výške dlhu evidovaného spoločnosťou predchodcu navrhovateľa voči odporkyni 26.340,- Sk, majúceho základ v uzavretí predmetnej úverovej zmluvy a poskytnutí plnenia navrhovateľom odporkyni z tejto zmluvy, premlčacia doba tak za splnenia podmienok § 112 Obč. zák. neplynula (spočívala) v čase od uplatnenia tohto práva veriteľom dňa 05.11.08 až do dňa 17.4.2009, kedy nadobudlo právoplatnosť rozhodnutie o zastavení trestného konania, ktorým dňom dovtedy spočívajúca premlčacia doba opäť začala plynúť. Všeobecná trojročná premlčacia doba navrhovateľovi a jeho predchodcovi na uplatnenie práva z právneho vzťahu s odporkyňou z predmetnej úverovej zmluvy tak plynula od 15.8.2008 (tj. odo dňa predčasnej splatnosti úveru, kedy mohol predchodca navrhovateľa

svoje právo vykonať, uplatniť prvý raz) do 04.11.2008 vrátane (tj. 2 mesiace a 20 dní) a potom po jej uvedenom spočívání znovu od 17.4.2009. Právo na súde v tejto veci bolo uplatnené podaním návrhu dňa 16.8.2011, tj. od 15.8.2008 do podania návrhu na súde s prihladnutím na uvedené spočívání z premlčacej doby uplynuli celkom 2 roky, 6 mesiacov a 20 dní - z čoho plynie, že návrh bol na súde navrhovateľom v tejto veci podaný ešte pred uplynutím zákonom ustanovenej premlčacej doby a námietka premlčania, vznesená odporkyňou bola nedôvodná. Po tomto závere okresný súd pristúpil k preskúmaniu jednotlivých čiastkových nárokov ako predmetu návrhu vo veci samej. Z vykonaného dokazovania pre súd vyplynulo, že odporkyňa ako dlžníčka nesplnila svoju povinnosť riadne a včas uhradiť dlh, preto navrhovateľ - súčasný vlastník pohľadávky pôvodného veriteľa sa voči nej dôvodne domáha nároku na vrátenie nesplatenej istiny poskytnutého úveru vo výške 497,91 eur. Súd prvého stupňa uznal ako preukázaný a dôvodný návrh i v časti o zaplatenie dlžnej sumy poplatku za poskytnutie a spracovanie úveru - dohodnutého v čl. II ods.10 zmluvy, v súlade s ust. § 3 ods.10, § 4 ods.2 písm. i) zákona č. 258/2001 Z.z. v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy - nie však v navrhovateľom uplatnenej výške 29,92 eur, ale len vo výške 29,87 eur, ako sumy skutočne zodpovedajúcej po prepočte výšky poplatku dohodnutého v zmluve (900,- Sk) ustanoveným konverzným kurzom (30,1260) na menu euro (platnú v Slovenskej republike od 01.01.2009) a v zostávajúcej časti vo vzťahu k tomuto dielčiemu nároku návrh zamietol. Súd zaviazal odporkyňu zaplatiť navrhovateľovi istinu v sume 527,78 eur s úrokom z omeškania (§ 517 ods.2 Občianskeho zákonníka) vo výške zodpovedajúcej úrokovej sadzbe podľa § 3 Nar. vl. SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 31.12.2008.

Ďalšie peňažné nároky navrhovateľovi okresný súd nepriznal z dôvodu ich neopodstatnenosti.

O trovách konania okresný súd rozhodol podľa § 142 ods.2 O.s.p., tak, že žiadnemu z účastníkov ich náhradu nepriznal, keďže v sporovom konaní čiastočný úspech mali obidve procesné strany.

Proti rozsudku podala odvolanie odporkyňa (podaním zo dňa 5.9.2013 ako aj prostredníctvom právneho zástupcu podaním zo dňa 15.10.2013 z dôvodov uvedených v § 205 ods. 2 písm. c), d) a f) O.s.p., pričom obsahovo išlo o totožné podania). V otázke hodnotenia vznesenej námietky premlčania nesúhlasila s právnym názorom okresného súdu. Mala za to, že premlčacia doba by počas trestného konania neplynula, teda spočívala iba v prípade, ak by trestné konanie riadne začalo a v trestnom konaní sa riadne pokračovalo. V danom prípade sa trestné konanie síce začalo, ale bolo zastavené z dôvodu že skutok nebol trestným činom a nebol dôvod na postúpenie veci. Vzhľadom na vyššie uvedené, trestné konanie bolo nedôvodné a takéto konanie podľa odporkyne nie je spôsobilé prerušiť plynutie zákonnej premlčacej doby. Konštatovala, že iba trestné konanie skončené právoplatným rozhodnutím (z ktorého nevyplýva, že trestné konanie bolo nedôvodné) spôsobuje neplynutie premlčacej doby, teda jej spočívání. Odporkyňa sa domáhala zmeny rozsudku, v rámci tejto zmeny žiadala zamietnuť návrh navrhovateľa v celom rozsahu, súčasne žiadala priznať trovy odvolacieho konania titulom trov právneho zastúpenia.

Navrhovateľ v písomnom vyjadrení k odvolaniu poukazoval na ustanovenie § 112 Občianskeho zákonníka. Uviedol, že v začatom trestnom konaní (dňa 4.11.2008) vedenom pred príslušným štátnym orgánom navrhovateľ riadne pokračoval až do zastavenia konania (dňa 07.04.2009), práve o túto dobu sa premlčacia doba prerušila. Oznamovateľ trestného činu riadne spolupracoval s orgánmi činnými v trestnom konaní, všetky potrebné listiny a dôkazy včas predložil a na vyšetrovacie úkony sa vždy včas a riadne dostavil. Skutočnosť, že vyšetrovateľ PZ vyhodnotil konanie stíhanej z trestného činu podvodu za konanie v súlade so zákonom teda, že v danom prípade sa o trestný čin nejedná, oznamovateľ nevedel nijako ovplyvniť i keď sa naďalej domnieva, že predložením daňového priznania z príjmu fyzických osôb za rok 2007, ktoré nezobrazovalo reálny stav účtovníctva stíhanej, uviedla právneho predchodcu navrhovateľa pri žiadaní o úver do omylu. Navrhovateľ bol názoru, že všeobecná 3 ročná premlčacia lehota bola pri podaní návrhu dodržaná a jeho právo premlčané nie je. Žiadal potvrdenie rozsudku okresného súdu v celom rozsahu, trovy odvolacieho konania si neuplatnil.

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie podal na to oprávnený účastník (§ 201 prvá veta O.s.p.) v zákonom stanovenej lehote (§ 204 ods. I O.s.p.) vec preskúmal v

rozsahu vymedzenom ustanovením § 212 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a za rešpektovania ust. § 156 ods. 1, 3 O.s.p. v spojení s § 211 ods. 2 O.s.p. nedotýkal sa výroku odvolaním nenapadnutého (výrok v ktorom okresný súd v zostávajúcej časti návrh navrhovateľa zamietol) a v ostatných výrokoch rozsudok okresného súdu podľa § 219 ods.1,2 O.s.p. potvrdil pre vecnú správnosť.

Odvolanie odporkyne je nedôvodné.

Krajský súd konštatuje, že okresný súd v súdnej veci z vykonaného dokazovania riadne zistil skutkový stav, vykonané dôkazy hodnotil v súlade s ust § 132 i nasl. O.s.p. a vec správne právne aj posúdil. Odôvodnenie rozhodnutia obsahuje rozhodujúce odpovede na skutkovo a právne významné otázky, s písomným odôvodnením rozhodnutia prvostupňového súdu sa odvolací súd stotožňuje v celom rozsahu a na jeho závery v zmysle § 219 ods. 2 O.s.p. poukazuje. Ustanovenie § 112 Občianskeho zákonníka upravuje inštitút spočívania plynutia premlčacej doby, ktorý zabezpečuje nemožnosť premlčania práva počas doby, v ktorej sa účastník právneho vzťahu svojho práva domáha na súde (prípadne na inom príslušnom orgáne), t.j. po dobu súdneho (iného) konania a ak v ňom účastník riadne pokračuje, neplynie premlčacia doba vo vzťahu k právu, ktoré bolo v tomto konaní uplatnené. Pokiaľ ide o riadne pokračovanie v konaní v tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 3M Cdo 12/2005 v zmysle ktorého „Aj v konaní o náhradu škody platí, že v začatom konaní riadne pokračuje ten účastník, ktorý nebráni svojimi procesnými úkonmi jeho náležitému priebehu tak, aby toto konanie mohlo skončiť meritórnym rozhodnutím.“ Z vyšetrovacieho spisu vyplýva, že oznamovateľ riadne pokračoval v trestnom konaní. Pokiaľ odporkyňa namietala, že trestné konanie bolo nedôvodné nakoľko skutok nebol trestným činom a takéto konanie nie je spôsobilé prerušiť plynutie premlčacej doby, s touto jej argumentáciou nebolo možné stotožniť. Súd prvého stupňa pri riešení hmotnoprávnej problematiky premlčania postupoval v súlade s rozhodovacou praxou súdov v obdobných právnych veciach (viď aj záver rozhodnutia Najvyššieho súdu SR z 22.12.1983, sp.z. 5 Cz 27/83, R 29/1985), prípad vecne správne uzavrel a je povinnosťou odporkyne nahradiť navrhovateľovi tak istinu ako aj prislúchajúce príslušenstvo (úroky z omeškania). V súvisiacom výroku o náhrade trov prvostupňového konania rozhodnutie súdu má oporu v ustanovení § 142 ods. 2 O.s.p.

Podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p.. krajský súd účastníkom (žiadnemu z nich) náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Navrhovateľ mal v odvolacom konaní plný úspech, mal by právo na náhradu trov od odporkyne - neúspešnej procesnej strany, avšak navrhovateľ si náhradu trov odvolacieho konania neuplatnil .

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v senáte v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.